

ønsker selv at yde sådan vejledning, at henvise til en mødrehjælpsinstitution eller til anden lægelig vejledning.

Det bemærkes herved, at seksualoplysningsudvalget som sin opfattelse har udtalt, at kvinden frit bør kunne vælge, om hun vil søge vejledning i svangerskabsforebyggelse hos en læge eller en af de institutioner, som yder sådan lægelig vejledning, jfr. herved § 10 i lov nr. 177 af 23. juni 1956 om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v., og at indenrigsministeriet deler denne opfattelse. Udgifterne herved må antages at blive ubetydelige, idet udgiften til svangerskabsforebyggelse på mødrehjælpsinstitutioner allerede afholdes af staten, jfr. herved § 1 i lov nr. 41 af 1. marts 1961 om statens overtagelse af visse kommunale udgifter m. v.

Der haves i øvrigt erfaring for, at nogle kvinder i disse tilfælde ønsker at benytte en anden læge end deres sædvanlige læge.

Det er ikke muligt at udtale sig om, i hvilket omfang der vil ske henvisning til en mødrehjælpsinstitution eller til anden lægelig vejledning, fordi den pågældende læge ikke selv ønsker at give antikonceptionel vejledning. For nogle læger kan der foreligge etiske eller religiøse grunde til, at de ikke ønsker at give sådan vejledning, medens andre finder, at de savner tilstrækkeligt kendskab til denne specielle teknik. Det vil dog sikkert kun dreje sig om ret få læger.

Såfremt der er ydet vejledning om svangerskabsforebyggende metoder, vil det være nødvendigt, at lægen foretager en yderligere undersøgelse til kontrol af, at kvinden har forstået den givne instruktion om anvendelsen af den tilrådede svangerskabsforebyggende metode.

Indenrigsministeriet er med udvalget enige i, at størrelsen af honoraret for den første undersøgelse efter svangerskabets ophør må afhænge af, om antikonceptionel vejledning er givet eller ej.

Det fremhæves særligt, at indenrigsministeriet har overvejet, om vejledning i anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder uden samtykke fra foreldremyndighedens indehaver, bør tilbydes kvinder under 18 år, der ikke er eller har været gift, jfr. herved § 18 i lov nr. 277 af 30. juni 1922 om umyndighed og værgemål. Justitsministeriet har i en skrivelse af 10. marts 1964 til Mødrehjælpens Tilsynsråd vedrørende dette spørgsmål givet udtryk for, at det efter justitsministeriets opfattelse ikke kan anses for foreneligt med reglerne i myndighedsloven om foreldremyndighed, at der gives kvinder under 18 år sådan vejledning, uden at der foreligger samtykke fra foreldremyndighedens indehaver.

Seksualoplysningsudvalget, der har gjort dette spørgsmål til genstand for drøftelse på sit 9. plenarmøde, der blev afholdt den 22. februar 1965, har imidlertid vedtaget følgende udtalelse:

„Der er i udvalget enighed om, at uanset hvorvidt man i almindelighed bør kræve samtykke fra forældrene for at give vejledning i antikonception, hvilket udvalget ikke har taget endelig stilling til, taler de lægelige hensyn, som gør det ønskeligt, at der ikke hurtigt påny indtræder en graviditet, med en særlig vægt for, at den vejledning, lægen ifølge lovudkastet skal give, ikke bør være afhængig af, om der foreligger samtykke fra foreldremyndighedens indehaver. Det skal herved bemærkes, at det ikke fra udvalgets side er tilsigtet, at lægens vejledning alene skal være en undervisning i brug af antikonceptionelle midler, men bør have et videre sigte, ligesom det forudsættes, at lægen, når det skønnes hensigtsmæssigt, i forståelse med den unge pige retter henvendelse til hendes forældre eller andre personer eller institutioner, som vil være i stand til at yde hende fornøden støtte.

Det er udvalgets opfattelse, at en adgang til at give antikonceptionel vejledning uden samtykke fra foreldremyndighedens indehaver ikke nødvendigvis er en ændring af det foreliggende lovudkast, men kan fremgå af motiverne.“

Til denne udtalelse kan indenrigsministeriet ganske henholde sig.

Til § 2.

Ved de ændringer af loven om svangerskabshygiejne, der foretoges ved lov nr. 182 af 20. maj 1952 og lov nr. 240 af 10. juni 1960, blev der åbnet adgang til fribefordring i forbindelse med en af de helbredsundersøgelser, der foretages hos jordemoderen i den 37. eller 38. svangerskabsuge.

Den nævnte lov af 1952 var udarbejdet på grundlag af en i 1952 offentliggjort betænkning angående jordemodervæsenet, afgivet af det af indenrigsministeriet under 8. februar 1947 nedsatte udvalg vedrørende fødselshjælp m. v. Udvalget fandt, at udnyttelsen af de sidste undersøgelser under svangerskabet var utilfredsstillende, hvilket måtte antages at stå i forbindelse med, at de svangre i den sidste del af svangerskabet ofte kun vanskeligt vil kunne give møde i jordemoderens konsultation, og på den anden side at udgiften til jordemoderens befordring ikke dækkedes af reglerne om fribefordring.

Udvalgets flertal (samtlige medlemmer med undtagelse af fhv. minister fru Fanny Jensen) indskrænkede sig til at foreslå befordringsgodtgørelse